

Informatieboekje
groep 4
Basisschool 'De Windroos'

2016-2017

Beste ouders,

Voor u ligt het informatieboekje van groep 4. Met dit informatieboekje wil ik u op de hoogte brengen van de gang van zaken in groep 4. Mochten er naar aanleiding van dit boekje vragen zijn, dan hoor ik dat graag

Algemeen

Na een jaar groep 3 waarin er voor de kinderen heel veel nieuwe dingen aan bod zijn geweest, is de overgang naar groep 4 minder groot. De kinderen zijn er inmiddels aan gewend om te werken aan hun eigen tafel en met behulp van boeken en schriften te leren. Ze hebben zich de basisvaardigheden op gebied van lezen, rekenen en schrijven eigengemaakt en daar wordt in groep 4 op doorgeborduurd.

Begin groep 4 is het vooral wennen aan het werken in gelinieerde schriften en ruitjesschriften en minder in werkboeken (met invulopdrachten) waar de kinderen in groep 3 aan gewend waren. Daarnaast neemt ook de hoeveelheid opdrachten en vakgebieden toe en wordt er op gebied van zelfstandigheid stapsgewijs meer van de kinderen verwacht.

De kinderen van groep 4 bevinden zich, wat dat betreft, in een nieuwe fase. Enerzijds vinden ze het nog erg plezierig als mama of papa dingen voor ze regelt en onthoud. Anderzijds is het ook heel interessant om zelf allerlei zaken te ondernemen en te regelen. Langzaam maar zeker zult u merken dat uw zoon of dochter steeds zelfstandiger wordt. In de klas worden de kinderen in dit proces begeleid. Aan het begin van het jaar worden de meeste vakken zo aangeboden dat de leerlingen, die dit wensen, de hulp van de leerkracht snel kunnen invoeren. Veel opdrachten zullen in het begin van het jaar eerst gezamenlijk bekeken en gedeeltelijk samen opgelost worden. In de loop van het jaar wordt er steeds vaker een beroep gedaan op de zelfstandigheid van de leerlingen. De leerlingen leren dan aan de hand van dagtaken hun werk zelf over de dag in te plannen en zelfstandig of met behulp van medeleerlingen problemen die ze tegen komen op te lossen. De leerkracht blijft uiteraard beschikbaar voor hulp, maar is niet meer altijd voor iedereen beschikbaar. Zo leren de kinderen eerst zelf na te denken over hun vraag en leren ze omgaan met uitgestelde aandacht.

Met plezier naar school gaan vinden wij erg belangrijk! Als je iets leuk vindt, gaat leren vaak ook makkelijker. Om die reden vinden wij de sfeer in de groep belangrijk. Kinderen moeten zich veilig en gewaardeerd voelen in de klas. We willen de kinderen leren dat ze mogen zijn wie ze zijn, met hun sterke en minder sterke kanten en dat fouten maken mag! Je bent tenslotte op school om te leren.

Om een goede groepssfeer na te streven hanteren wij in alle groepen een aantal klassenregels:

- Behandel een ander zoals je zelf graag behandeld wilt worden.
- We sluiten niemand buiten, iedereen heeft het recht er bij te horen.
- We beoordelen niemand op uiterlijk of kleding.
- Als je gepest wordt houden we dit niet geheim. We praten er met iemand over. Dit vinden wij geen klikken.
- We vertellen het aan een leerkracht, als een ander wordt gepest. Ook dit noemen we geen klikken.
- We lachen niemand uit. We lachen met elkaar en niet om elkaar.
- We letten niet op de dingen die iemand niet kan, maar op de dingen die iemand wel kan. Als iemand ergens moeite mee heeft, proberen we te helpen.
- We zitten niet ongevraagd aan andermans spullen, we vernielen geen spullen van elkaar of van de school.
- We roddelen niet over elkaar, want iedereen heeft het recht om zichzelf te zijn.

- We doen ons best er voor te zorgen, dat nieuwe kinderen zich snel thuis voelen op school.
- We zijn eerlijk tegen elkaar.

Methodes

In groep 4 krijgen de kinderen te maken met de volgende vakgebieden.

Godsdienst:

De methode 'Kind op Maandag' is de methode voor Godsdienstige vorming die wij op De Windroos gebruiken. De methode wordt door de hele school gebruikt. Kind op Maandag is opgebouwd uit een aantal verschillende thema's. Binnen het thema biedt de methode Bijbelverhalen en liedjes aan. Aan het begin van de week wordt het nieuwe thema geïntroduceerd door middel van een spiegelverhaal.

Lezen:

Technisch lezen:

Technisch lezen blijft in groep 4 een zeer essentieel onderdeel! In de klas wordt hier dan ook veel aandacht aan besteed. Op De Windroos werken we met de leesmethode Leesparade. De methode is voor groep 4 t/m 8. Naast de lessen voortgezet technisch lezen wordt er tegelijkertijd ook veel aandacht besteed aan woordenschatontwikkeling en begrijpend lezen. De methode is als volgt opgebouwd: Voor elk nieuw blok is er een instaptoets. Aan de hand daarvan kunnen we zien welk kind op niveau leest of dat extra instructie nodig is. Na de instaptoets volgen per week 3 instructielessen en 2 leesbevorderingslessen. Bij elke les hoort ook 15 minuten stillezen in een biebboek. Aan het eind van een blok volgt een evaluatietoets. De instructielessen worden gemaakt in een werkboekje en er zijn twee leesboeken met allerlei verschillende teksten die bij de lessen gebruikt worden. Tijdens de zelfstandige verwerking is er tijd om kinderen die extra instructie nodig hebben te begeleiden. Voor kinderen die meer aan kunnen is er een plusboek en pluswerkboekje waar ze zelfstandig in kunnen werken.

Naar mate het schooljaar vordert wordt er steeds meer een beroep gedaan op de leesvaardigheid van de kinderen. Het doel is dat de kinderen eind groep vier AVI E4 beheersen.

Voor het vergroten van de leesvaardigheid is het van belang dat de kinderen veel kilometers lezen! U als ouder kunt daarin een waardevolle bijdrage leveren. Dagelijks 20 minuten lezen met uw zoon of dochter is zeer belangrijk voor de leesontwikkeling van uw kind. Belangrijk daarbij is dat uw kind plezier heeft in het lezen en boekjes leest die aansluiten bij zowel het niveau als de persoonlijke interesses. Wilt u informatie over het leesniveau van uw kind, of wilt u advies over hoe u uw kind het beste kan begeleiden, loop dan gerust even binnen!

Begrijpen lezen:

Naast technisch lezen zal er in groep 4 ook veel aandacht zijn voor begrijpend lezen. Hiervoor maken wij vanaf groep 4 gebruik van de methode Nieuwsbegrip. Nieuwsbegrip werkt met aansprekende en uitdagende teksten en opdrachten die aansluiten bij de actualiteit. Tijdens het lezen leert de methode de kinderen bepaalde strategieën aan die leiden tot begrip van de tekst. Het gaat hierbij om de volgende strategieën:

1. voorspellen
2. ophelderen van onduidelijkheden
3. vragen stellen
4. samenvatten
5. relaties en verwijswoorden herkennen

Deze strategieën komen elk leerjaar op een hoger niveau terug. Daarnaast is er binnen elke les aandacht voor het uitbreiden van de woordenschat.

Taal:

Dit jaar zijn we gestart met de vernieuwde methode Taal actief. Een belangrijk kenmerk is dat de kinderen op hun eigen niveau kunnen werken. De stof is verdeeld in 1, 2 en 3 sterren. Iedereen begint met een startopdracht en aan de hand van het aantal fouten wordt bepaald of je verder gaat met de basisstof (2 ster) of meedoet met de verlengde instructie (1 ster). Voor de taalsterke kinderen is er een 3 steropdracht. Ook werkt de methode met een plusboek voor de zeer taalbegaafde kinderen.

Nieuw is dat bij elke les het doel van de les in het boek staat (dit ga je leren) en de uitleg (dit moet je weten). Dit staat op de instapkaart afgebeeld. Elke les eindigt met een terugblik m.b.v. de uitstapkaart.

De methode besteedt veel aandacht aan woordenschat. Naast het aanbieden van woorden wordt de kinderen ook aangeleerd hoe ze de betekenis van een woord kunnen achterhalen. De overige onderdelen zijn taal verkennen, spreken en luisteren, schrijven.

De methode maakt bij sommige opdrachten gebruik van samenwerkend leren. Dit gebeurt in tweetallen of viertallen.

Taal actief werkt met thema's. Elk thema duurt vier weken. De eerst drie weken zijn voor instructie en gedifferentieerd oefenen. De vierde week is er een toets en differentiatie n.a.v. de toets. Na twee thema's is er een parkeerweek. In deze week is er ruimte voor herhaling, verrijking of extra stof. Taal actief sluit aan bij het Handelingsgericht werken .

Spelling:

De leerlijn spelling is afgestemd op de leerlijnen van taal. Het volgt dezelfde thema's. In het ankerverhaal van taal zijn de woorden uit het spellingsprogramma verwerkt. In elke instructieles spelling is een 'woord van de dag' opgenomen. Dit woord staat afgebeeld in het werkboek en is gerelateerd aan het lesdoel. De spellinglessen worden net als de taallessen op 3 niveaus uitgewerkt. Ook hier staat een instapkaart met het lesdoel en de uitleg afgebeeld in het werkboek. De kinderen kunnen hier iedere keer naar terugkijken.

Er staan drie hoofdstrategieën centraal.

Luisterstrategie: schrijf het woord zoals je het hoort.

Regelstrategie: pas de regel toe die bij dit probleem hoort.

Weetstrategie: leer het woord uit je hoofd.

Er zijn drie basisweken met twee instructielessen per week en twee lessen zelfstandig werken. Elke instructieles eindigt met een kort dictee. Daarin zijn vier nieuwe woorden en vier 'opfriswoorden' opgenomen. Week vier begint met een woordendictee, daarna volgen drie differentiatielessen. Het thema wordt afgesloten met een zinnendictee. Na twee thema's is ook bij spelling een parkeerweek.

Rekenen:

Met rekenen maken wij vanaf groep 3 gebruik van de methode De wereld in getallen.

'De wereld in getallen' is een realistische, hedendaagse rekenmethode, waarbij vooral veel aandacht is voor de verschillende manieren waarop rekenproblemen kunnen worden opgelost

De methode bestaat uit een lesboek (met een lessen gedeelte en een taken gedeelte), een werkboek, een plus-boek, een bijwerkboek en een toetsboek.

Naast de dagelijkse rekenlessen, werkt de methode met rekentaken. Hier mogen de kinderen de hele week over doen. De kinderen maken deze taken zelfstandig naast de dagelijkse les. Op vrijdag is de hele rekenles dusdanig ingericht dat de kinderen kunnen werken aan hun weektaak. De rekentaken zijn onderverdeeld in drie niveaus: minimum (één ster), basis (twee sterren) en plus (drie sterren). Elk kind krijgt daardoor rekenstof aangeboden, die bij hem of haar past.

De leerstof uit De wereld in getallen is ingedeeld in 8 blokken. Ieder blok bestaat uit 4 of 5 weken. Ieder blok wordt afgesloten met een toets. Naar aanleiding van de toets wordt bekeken of een leerling de behandelde stof voldoende beheerst of nog ergens moeite mee heeft. Datgene waar een kind nog moeite mee heeft kan dan nog eens extra geoefend worden. Voor de goede rekenaars is er uitbreidingsstof. Voor de kinderen die extra oefening nodig hebben is er het bijwerkboek. Het plusboek is bedoeld voor kinderen die meer aankunnen.

De basisstof van het rekenen in groep 4 bevat:

- oriëntatie op de getallenlijn tot 100
- automatiseren van de optellingen en aftrekkingen tot 20
- optellen en afrekken tot 100
- de tafels van vermenigvuldiging (in groep 4 worden de tafels 1t/m 6 en 10 aangeboden)
- rekenen met geld tot 100
- klokkijken: hele en halve uren (analoog en digitaal) en voorbereiding op kwartieren (enkel analoog)
- meten: werken met de standaardmaten meter, centimeter, kilo en gram

Schrijven:

Vanaf groep 2 werken wij op De Windroos met de methode Pennenstreken. In groep vier ligt de nadruk op het leren schrijven van de hoofdletters. Eerst worden alle hoofdletters afzonderlijk ingeoeffend. Vervolgens leren de kinderen de hoofdletters in hun dagelijkse werk toe te passen. Daarnaast is er veel aandacht voor het aan-elkaar-schrift, waar de kinderen in groep 3 mee begonnen zijn. Dit wordt in groep 4 verder geautomatiseerd.

Verkeer:

We werken op De Windroos met de methode ‘Wijer door het verkeer’. Bij deze methode horen werkboeken en lesboeken. Het is voor de kinderen van belang al vroeg inzicht te krijgen in het verkeer en hun rol daarin! Onderwerpen zijn: Zo steek je over, een veilige fiets, borden en regels etc. Daarnaast hebben we drie keer per jaar praktijkverkeerslessen op het schoolplein. De kinderen hebben dan hun fiets nodig. De exacte dagen en tijdstip krijgt u tegen die tijd nog te horen. Vindt u het leuk om te helpen? Meld u dan aan!

Wereldoriëntatie!

In groep 4 werken we met de methode ‘Wijzer’. In Wijzer worden de zaakvakken (geschiedenis, aardrijkskunde en biologie) geïntegreerd aangeboden. De kinderen maken kennis met diverse biologie- en techniekonderwerpen. Ze kijken vanuit verschillende invalshoeken naar hun omgeving (multi perspectiviteit) en gebruiken geografische instrumenten zoals plattegronden. Hun tijdsbesef wordt verder ontwikkeld. Ze maken kennis met tijdlijnen en continuïteit en veranderingen van hun leefomgeving. Dit allemaal vanuit de belevingswereld van het kind. Deze methode werkt thematisch en biedt mogelijkheden tot observeren en experimenteren. Elk thema, 6 in totaal, is verdeeld in 3 lessen. Er is een aanbod van veel gevarieerde activiteiten om de aangeboden stof te verwerken zoals: buitenactiviteiten, proefjes doen, knutselopdrachten, werkboek opdrachten, informatie zoeken, boeken lezen, tentoonstelling maken etc.

Goed gedaan!

‘Goed Gedaan!’ is een methode gericht op de sociaal - emotionele ontwikkeling. Deze methode wordt door de hele school gebruikt. Met behulp van verhalen, gesprekken, spelletjes en werkbladen wordt aandacht besteed aan onder andere sociale omgangsvormen, zelfvertrouwen en zelfkennis.

Muziek

Hierbij maken wij door de hele school gebruik van de methode ‘Vier muziek met’. In deze methode worden binnen verschillende thema’s liedjes en muzikale verwerkingen aangeboden.

Zelfstandig werken

Op De Windroos wordt veel aandacht besteed aan zelfstandig werken. Ook in groep 4 zal deze manier van werken veelvuldig voorkomen. We maken hierbij gebruik van een stoplicht. Als het stoplicht op ‘rood’ staat mogen de kinderen even niets aan de juf vragen, maar moeten ze zelfstandig en stil aan het werk zijn. Staat het stoplicht op ‘oranje’ dan mogen de kinderen elkaar helpen om een vraag of ‘probleem’ op te lossen. Staat het stoplicht op groen, dan mogen de kinderen hun vragen weer aan de juf stellen.

Elke leerling heeft daarnaast een vraagtekenkaartje. Als de leerlingen tijdens het zelfstandig werken toch een vraag hebben, en deze op dat moment niet aan de leerkracht of een medeleerling kunnen stellen, leggen zij hun vraagtekenkaartje op de tafel. Tijdens het zelfstandig werken loopt de leerkracht een vaste ronde door de klas en kan op dat moment de vragen van de kinderen beantwoorden.

Tijdens het zelfstandig werken, werken de kinderen aan opdrachten waarvan de inhoud en vorm bekend is, zodat er van hen ook verwacht kan worden er zelfstandig mee aan de slag te gaan.

Door zelfstandig werken leren de kinderen om te gaan met uitgestelde aandacht. Daarnaast leren de kinderen zelf over ‘het probleem’ waar ze tegen aan lopen na te denken en, eventueel met hulp van een medeleerling, op te lossen.

Ook biedt het zelfstandig werken de leerkracht de mogelijkheid om kinderen, die dat nodig hebben, extra aandacht te geven.

Structureel Coöperatief Leren:

Dit is inmiddels een belangrijk onderdeel in ons onderwijs geworden. De kinderen werken door middel van regels, routines en werkvormen meer met elkaar samen. Ze ondersteunen elkaar bij opdrachten en leren meer van elkaar.

Leerlingvolgsysteem

In groep 4 worden, gedurende het schooljaar, de vorderingen van de kinderen bij de verschillende vak -en vormgevingsgebieden goed in de gaten gehouden. Hiervoor maken we in eerste instantie gebruik van de toetsen die bij de methode horen. Daarnaast maken we op De Windroos gebruik van de methodeongebonden toetsen van CITO. Uw zoon/dochter krijgt in groep 4 met de volgende toetsen te maken.

Lees -en taalontwikkeling:

- DMT (Drie Minuten Toets) → De DMT is een leestoets waarbij de kinderen in één minuut zoveel mogelijk woorden (aangepast aan leeftijdsniveau) moeten lezen. Met

de DMT kan worden vastgesteld hoe de kinderen zich op het gebied van technisch lezen ontwikkelen en op welk niveau zij zitten. De DMT wordt twee keer per jaar afgenomen.

- Cito Leestempo (vernieuwde AVI-toetsen) → twee keer per jaar wordt deze toets afgenomen. Met deze toets wordt het niveau van technisch lezen van kinderen vastgesteld. De score van de toets wordt uitgedrukt in leesniveaus, variërend van AVI-Start tot AVI-Plus. De afname van de toets vindt klassikaal plaats. Het gewenste AVI-niveau aan het einde van groep 4 is AVI-E4.
- CITO spelling → Hiermee wordt aan de hand van woorddictees de spellingvaardigheid getoetst.
- CITO woordenschat → deze toets wordt twee keer per jaar afgenomen. Met deze toets wordt getoetst hoe de kinderen zich ontwikkelen op gebied van woordkennis en woordbegrip.
- CITO begrijpend lezen → met deze toets wordt bekeken hoe de kinderen zich ontwikkelen op gebied van tekstbegrip en tekstanalyse. Deze toets wordt twee keer per jaar afgenomen.
- Taal Actief → Elk hoofdstuk van taal en spelling wordt afgesloten met een toets. Hiermee wordt bekeken of de kinderen de aangeboden leerinhouden van het blok beheersen.

Rekenontwikkeling:

- CITO rekenen → In groep 4 wordt op het gebied van rekenvaardigheid de CITO rekenen afgenomen. Met deze toets kan het rekenniveau van de kinderen worden vastgesteld. Deze toets wordt twee keer per jaar afgenomen.
- De Wereld in Getallen → Elk rekenblok wordt afgesloten met een toets. Hiermee wordt bekeken of de kinderen de aangeboden leerinhouden van het blok beheersen.

Sociaal - emotionele ontwikkeling:

- ZIEN! → ZIEN! is een volg -en hulpsysteem speciaal gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling, werkhouding en gedrag.

ZIEN! geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen op het gebied van het sociaal-emotioneel functioneren en helpt de leerkracht om het gedrag van het kind beter te begrijpen.

Het kan zo zijn dat uw kind uitvalt op een van bovenstaande toetsen. In dat geval zullen wij, in overleg met u, een handelingsplan starten.

Drie keer per jaar krijgen de kinderen een rapport mee naar huis. Naar aanleiding van deze rapporten worden er tien-minutengesprekken op school georganiseerd. Tijdens deze gesprekken informeren wij u over de ontwikkeling en voortgang van uw kind. Een week voordat de rapporten mee naar huis gaan, krijgen de kinderen hun schriftjes een weekend mee naar huis. Dit geeft u de gelegenheid het werk van uw kind samen te bekijken.

Diversen:

Gymnastiek:

Groep 4 gymt op dinsdagochtend van 10:30- 12:00 uur. Wij gymmen in de gymzaal bij de Rank aan het Lauraplein. Voor de gymlessen hebben de kinderen gymschoenen en gymkleding nodig (een broekje en een shirtje of een gypakje). Wilt u de gymkleding in een makkelijk dragende rugzak aan uw kind meegeven? De gymtas mag op school blijven, maar als u de kleding wilt wassen kunt u ze ook iedere week aan uw kind meegeven.

Adoptiekinderen

Op maandag mogen de kinderen geld meenemen voor ons adoptiekind. De school heeft een aantal kinderen geadopteerd. In de schoolgids leest u hier meer over.

Ik hoop dat ik u op deze manier een duidelijk overzicht heb gegeven van de activiteiten in de klas. Heeft u nog vragen, dan bent u natuurlijk altijd van harte welkom.

Vulpen en Stabilo

De kinderen mogen op school schrijven met vulpen of Stabilo. Wanneer uw kind schrijft met een Stabilo vragen wij u zelf (tijdig) voor nieuwe vullingen te zorgen. Wanneer een vulpen moedwillig kapot wordt gemaakt of wanneer deze kwijtraakt, moet u zelf voor een nieuwe vulpen zorgen. Deze kunnen eventueel via school gekocht worden.

Wij verwachten dat elke leerling een etui op school heeft, waardoor de schrijfmaterialen heel blijven en ook niet snel zoek raken.

Ik hoop dat we met elkaar een fijn schooljaar hebben!

Jolanda Slatius (jsl@youscope.nl)